

Sygn. akt IV KK 139/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **P.F.**

skazanego z art. 270 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 29 października 2019 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w K.

z dnia 9 lipca 2018 r., sygn. akt III K (...),

**uchyła wyrok Sądu Rejonowego w K. w zaskarżonej części i
w tym zakresie sprawę przekazuje temu Sądowi do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K., wyrokiem z dnia 9 lipca 2018 r., sygn. akt III K (...), uznał oskarżonego P.F. za winnego przestępstwa z art. 270 § 1 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnionego nieustalonego dnia w okresie od grudnia 2015 r. do 18

stycznia 2016 r. w K., za które na mocy art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 złotych.

Na mocy art. 69 § 1 i § 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2015 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. warunkowo zawiesił oskarżonemu wykonanie kary pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 3 lata, oddając go pod dozór kuratora oraz nakładając na niego obowiązki określone w art. 72 § 1 pkt 4 i 5 k.k. w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2015 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k., zaś na mocy art. 46 § 1 k.k. w tym samym brzmieniu w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody w całości.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 28 sierpnia 2018 r.

Kasację od tego wyroku wywiódł na niekorzyść oskarżonego Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Zaskarżając go w części orzeczenia o karze, zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 4 § 1 k.k. i art. 69 § 1 k.k., polegające na nieprawidłowym przyjęciu, iż w czasie orzekania w przedmiotowej sprawie obowiązywała ustawa inna, niż w czasie popełnienia przestępstwa, co skutkowało wadliwym zastosowaniem art. 4 § 1 k.k., podczas gdy brak było podstaw do badania względności ustaw, gdyż czyn przypisany oskarżonemu został popełniony nieustalonego dnia w okresie od grudnia 2015 r. do dnia 18 stycznia 2016 r. i zarówno w tej dacie, jak i w dacie orzekania w dniu 9 lipca 2018 r. obowiązywały przepisy Kodeksu karnego znowelizowane ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 396), która weszła w życie w dniu 1 lipca 2015 r., w następstwie czego doszło do rażącego naruszenia art. 69 § 1 k.k., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. i w konsekwencji do warunkowego zawieszenia wykonania kary roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego P.F., skazanego w czasie popełnienia przestępstwa, na kary pozbawienia wolności, podczas gdy

zastosowanie powinien znaleźć przepis art. 69 § 1 k.k., w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. umożliwiający warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej jedynie w wymiarze nieprzekraczającym roku i tylko wobec sprawcy, który w czasie popełnienia przestępstwa nie był karany na karę pozbawienia wolności.

W konkluzji kasacji Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K..

Sąd Najwyższy stwierdził co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co w aktualnym stanie prawnym, ukształtowanym ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1694), pozwalało na uwzględnienie jej w całości na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia 5 października 2019 r.).

Rację ma Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, gdy twierdzi, że zaskarżony wyrok zapadł z rażącym i mającym istotnym wpływ na jego treść, naruszeniem przepisów prawa materialnego wskazanych w zarzucie kasacji.

W myśl określonych w art. 4 § 1 k.k. reguł temporalnych stosowania przepisów prawa karnego – zasadą jest stosowanie ustawy obowiązującej w czasie orzekania. Jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna, niż w czasie popełnienia przestępstwa stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest ona względniejsza dla sprawcy. Oznacza to – jak słusznie wskazano w kasacji – że obowiązek badania względności ustaw aktualizuje się jedynie wówczas, gdy następuje zmiana ustawy między popełnieniem przestępstwa, a orzekaniem o nim.

W realiach niniejszej sprawy sytuacja aktualizująca stosowanie wymienionej wyżej normy kolizyjnej nie zachodziła. Oczywistym jest, że ani art. 4 § 1 k.k. ani żaden inny przepis Kodeksu karnego nie daje podstaw do orzekania o odpowiedzialności karnej w oparciu o ustawę, która przestała obowiązywać zanim sprawca popełnił poddawane osądowi przestępstwo.

Sąd Rejonowy nie mógł zatem czynić podstawą prawną swojego rozstrzygnięcia przepisów art. 69 § 1 i 2 k.k., art 70 § 1 pkt 1 k.k., art. 72 § 1 pkt 4

i 5 k.k. oraz art. 46 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r., skoro tak w czasie popełnienia przez oskarżonego przypisanego mu przestępstwa, jak i w czasie orzekania przepisy te obowiązywały w brzmieniu nadanym im ustawą z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie w dniu 1 lipca 2015 r.

Uchybienie to miało charakter rażącego i mającego istotny wpływ na treść prawomocnego wyroku naruszenia prawa materialnego. Przepis art. 69 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. pozwalał na warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności w wymiarze do 2 lat i nie wykluczał możliwości zastosowania tej instytucji w stosunku do sprawcy, który był wcześniej skazany na karę pozbawienia wolności. W wyniku nowelizacji Kodeksu karnego dokonanej wspomnianą wcześniej ustawą z dnia 20 lutego 2015 r., przepis art. 69 § 1 k.k. uzyskał nowe brzmienie, które nie dawało Sądowi Rejonowemu możliwości zastosowania wobec oskarżonego instytucji warunkowego zwieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Znowelizowany przepis art. 69 § 1 k.k. dopuszczał bowiem zawieszenie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności.

Warunków tych, ze względu na wysokość orzeczonej kary – rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz uprzednie skazanie na taką karę (przypisanego mu przestępstwa dopuścił się w warunkach recydywy z art. 64 § 1 k.k.), oskarżony nie spełniał.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku. Rozpoznając ponownie sprawę w granicach przekazania, Sąd Rejonowy orzeknie o karze, mając na uwadze wskazane wcześniej powody uchylenia zaskarżonego wyroku.

as